

רעיונות מקוריים לדרשות שבועיות לשלוחים

חג השבועות – ב'

זהירות: אש מדבקת...

יצא לאור בתאריך:

כ"ט אייר תשס"ח

פרשה:

חג השבועות – ב'

כותרת:

זהירות: אש מדבקת...

רעיונות מקוריים לדרשות שבועיות לשלוחים

חג השבועות – ב'
זהירות: אש מדבקת...

חג השבועות – ב' זהירות: אש מדבקת...

מה זה 'חסיד'! אנו יודעים מהו 'צדיק' ומיהו 'רבי', אולם מה הם המאפיינים שמגדירים את החסיד? ישנם כאלו שיאמרו שחסיד הוא מי שמגדל זקן, אבל ישנם אנשים רבים בעולם מגודלי זקן והם לאו דוקא חסידים ולא דוקא יהודים...

[מסופר שפעם בא רב עם זקן לתת הרצאה ובמהלך נאומו הארוך והמייגע שומעי לקחו התעייפו ונרדמו, וחלקם אף עזבו את האולם. הרב המרצה הבחין שבסוף האולם יושב אדם ומניד בראשו, לפעמים הוא מניד את ראשו לאות הסכמה כאומר כן, ולפעמים הוא מניד את ראשו לאות שלילה כאומר שאינו מסכים. והנואם מנסה לשכנע אותו שהוא צודק. כך נמשך הדבר במשך זמן ארוך; הלה מניד את ראשו לחיוב ושוב לשלילה ולבסוף הוא מניד את ראשו לחיוב לאות הסכמה וחיוך התפשט על שפתותיו ואז סיים הרב את הרצאתו.

ניגש הרב אל אותו יהודי והודה לו על ההקשבה והפטיר: נו, ניכר שנהנית מן ההרצאה, הבחנתי שהשתתפת והתרכזת בדבריי! משיב לו הלה: על מה אתה מדבר? והרב אומר לו: הרי סימנת בראשך בכל פעם שאמרתי קושיא, פעם הסכמת לקושיא ופעם לא, וכן עשית כאשר תירצתי. ושוב אומר הלה: איני יודע על מה אתה מדבר! אם כן – שואל הרב – מדוע הנהנת בראשך? השיב לו הלה: אגיד לך את האמת, היום בבוקר העז שלי ברחח מן הדיר, חיפשתי אותה בכל הכפר ואיני מוצאה, כל היום אני שקוע במחשבה היכן היא יכולה להתחבא, ואז כשהגעתי לכבודך וישבתי ביציע הקהל ראיתי בדמותך דמיון גדול לעז שלי! שהרי לשניכם יש זקן! אולם אז אמרתי לעצמי: העז הזאת מדברת, והעז שלי אינה מדברת... והחלטתי שא"כ אתה לא העז שלי. לאחר מכן עלתה בי המחשבה אולי בכל זאת גם העז שלי יודעת לדבר ואתה הוא העז, ואז הבחנתי שאתה עומד על שתיים במשך זמן רב, וא"כ זו לא העז שלי. גם תנועותיך ותזוזותיך הזכירו לי מאד את העז שלי. ולכן בכל פעם הנדתי את ראשי לאות חיוב

פרייקט בחסות "משרד השלוחים"

יצא לאור בתאריך: כ"ט אייר תשס"ח
הדברים על אחריות הכותב בלבד

רעיונות מקוריים לדרשות שבועיות לשלוחים

חג השבועות – ב'
זהירות: אש מדבקת...

או לאות שלילה. שאל אותו הרב: תגיד לי במטותא, מה היתה המסקנה שלך, האם אני הוא העז שנאבדה לך או לא? המסקנה היתה – השיב לו – שאתה בעצם עז, אך לא העז שלי...]. נמצאנו למדים, שזקן יש גם לעז ולתיש...

ישנם כאלו שיאמרו שחסיד הוא מי שלובש מעיל שחור. גם אני חשבתי כך, עד שראיתי אנשים רבים עומדים בתחנת רכבת עם כובע שחור ענק וזקן ומעיל שחור ארוך. חשבתי לעצמי: יש פה כל כך הרבה חסידים ואנכי לא ידעתי! רצתי אליהם בשמחה כדי לפגוש אותם ואז להפתעתי גיליתי שהם מכת האמיש.... וגם ישנם חסידים שאינם לובשים שחורים. כובע שחור עדיין לא עושה אותך חסיד.

יש כאלו שיאמרו שזו השפה – חסיד מדבר אידיש. אבל כולנו יודעים שיש גם היום אלפי יהודים שמדברים אידיש והם אינם משתייכים לקהל חסידים יש מקום בסיביר שברוסיה שסטאלין הקים שם אוטונומיה עבור יהודים ושלח לשם יהודים רבים. השפה הרשמית במקום הזה היתה אידיש ועד היום יש שם יהודים רבים שמדברים בשפה זו...

* * *

היום זה חג השבועות בו נתן הקב"ה את התורה לעמו ישראל. ישנה שאלה מפורסמת (מתו"א ד"ה משה ידבר) מהו ענין מתן תורה, והלא אברהם אבינו קיים את כל התורה עד שלא ניתנה ואפילו קיים עירובי תבשילין, וזאת מפני שלמד את כל התורה עד שלא ניתנה, מפני שאם הוא לא למד כיצד קיים את מצוותיה? וכמ"ש וישמר משמרת מצותי חוקותי ותורתי. ובודאי שאברהם לימד את התורה גם ליצחק בנו כמ"ש בגמרא על האבות: זקן ויושב בישיבה, שהם למדו בישיבת שם ועבר. וכל זה נכון גם לגבי יעקב. וא"כ מה החידוש הגדול שנתחדש בשעת נתינתה?

מהו החידוש, מהי ה"מתנה" החדשה שניתנה לנו ביום זה שנקרא "מתן תורה"? והלא בני ישראל כבר למדו את כל התורה כולה עד שלא ניתנה, כי אבותיהם לימדו אותם מאברהם אבינו דור אחרי דור. וכמו שאנחנו מוצאים לגבי לוט "מצות אפה ויאכלו" אומר רש"י שזה

פרייקט בחסות "משרד השלוחים"

יצא לאור בתאריך: כ"ט אייר תשס"ח
הדברים על אחריות הכותב בלבד

רעיונות מקוריים לדרשות שבועיות לשלוחים

חג השבועות – ב'

זהירות: אש מדבקת...

היה בפסח. זאת אומרת שאפילו לוט קיים מצוות. וכן אצל יעקב מצינו ש"עם לבן גרתי ותרי"ג מצוות שמרתי"; וכן: "ואת יהודה שלח . . להורות לפניו גשנה" – אומר רש"י: לתקן לו בית תלמוד שמשם תצא הוראה. ואם-כן מה נתחדש במתן תורה?!

ומהגמרא אכן משמע שביום מתן תורה אירע משהו חדש ומיוחד שלא היה קודם, כמו שאנחנו מוצאים במסכת פסחים (פ"ח, ב) "אי לאו האי יומא דקא גרים כמה יוסף איכא בשוקא". ויש להבין אפוא מהו אותו דבר מחודש ומיוחד שניתן ביום זה. האם הם לא ידעו קודם לכן שאסור לרצוח, שאסור לגנוב? האם בני ישראל עמדו בהר סיני ונתחדשו להם חדשות נפלאות כגון שיש איסור לגנוב ולרצוח?...

ישנם תירוצים רבים לשאלה זו, אבל אפשר לומר שבמתן תורה הקב"ה אירגן "מופע ענק" של נתינת התורה. הוא אסף את כל עם ישראל למקום אחד והוא בכבודו ובעצמו ירד להר סיני, וכמ"ש בתורה "ויהי ביום השלישי בהיות הבוקר ויהי קולות וברקים וענן כבד על ההר וקול שופר חזק מאד והר סיני עשן כולו מפני אשר ירד עליו ה' באש ויעל עשנו כעשן הכבשן, ויהי קול השופר הולך וחזק מאד".

וכמו שהגמרא בזבחים מספרת (קט"ו ע"א): ר"א המודעי אומר כשניתנה תורה לישראל היה קולו הולך מסוף העולם ועד סופו וכל מלכי עובדי כוכבים אחזתן רעדה בהיכליהן ... נתקבצו כולן אצל בלעם הרשע ואמרו לו מה קול ההמון אשר שמענו? אמר להם חמדה טובה יש לו בבית גנזיו שהיתה גנוזה אצלו ובקש ליתנה לבניו".

מכל התיאור הזה של מתן תורה אנו רואים שמה שהתחדש כאן הם לא ה"חוקים" ולא התכנים; גם קודם ידעו שאסור לגנוב ושצריך לכבד הורים, כבר מזמן נח ידעו שאסור לעבוד אלילים. אבל מה שניתן לעם ישראל במתן תורה זה החיות וההתלהבות בקיום התורה והמצוות.

פרייקט בחסות "משרד השלוחים"

יצא לאור בתאריך: כ"ט אייר תשס"ח
הדברים על אחריות הכותב בלבד

רעיונות מקוריים לדרשות שבועיות לשלוחים

חג השבועות – ב'
זהירות: אש מדבקת...

אי אפשר להשוות קיום של מצווה ששמעתי אותה מהסבא שלי ששמע כמה דורות לפניו שהכל בא בנבואה לאדם אחד, אברהם אבינו, לעומת מתן תורה עצמו שכולם עמדו שם וראו את הקולות והלפידים ובעיקר את **האש הגדולה**. וכפי שהתורה מתארת זאת בפרשת ואתחנן "שאל נא לימים הראשונים... הנהיה כדבר הגדול הזה או הנשמע כמוהו, השמע עם קול אלוקים מדבר מתוך האש ויחי... מן השמים השמיעך את קולו... ועל הארץ הראך את אשו הגדולה ודבריו שמעת מתוך האש...".

במתן תורה קיבלו ישראל את האש ואת החיות לקיים תורה ומצוות מתוך התלהבות. את האש הזאת ה' נטע בלבבו של כל יהודי ויהודי במתן תורה. האש הזאת לא היתה קודם למתן תורה בחג השבועות.

וזהו אחד הטעמים מדוע ישנה גם תורה שבעל פה ולמה מותר לכתוב רק את התורה שבכתב, משא"כ תורה שבעל פה אסורה היתה להכתב. וזאת משום שהקב"ה רצה שיתעורר הצורך במורה ורבי שילמד את התורה לתלמידיו, כי חיות והתלהבות אי אפשר להעביר דרך הנייר, ספר הוא דבר קר ונטול חיות. האש וההתלהבות בלימוד התורה יכול לעבור מאדם לאדם, מהורה לילדיו ומרב לתלמידיו. את ההתלהבות הזאת רוכשים כאשר נדבקים מאדם אחר, אתה נדבק ואתה מדביק מישהו אחר – זהו מתן תורה!

היום זה היארצייט של רבינו הבעל-שם-טוב. הבעש"ט הביא חיות לעולם והתלהבות בקיום מצוות. עד להתגלותו המצב של עם ישראל היה קשה, הם היו אפופים בתרדמה ובצרות מכל עבר. המגידים הסתובבו בקהילות ישראל ואיימו בדרשותיהם על היהודים התמימים בעונשים ובצרות. מובן שדבר כזה לא מביא התלהבות וחיות לאף אחד.

בא הבעש"ט והפיח התלהבות ורוח חיים בעם ישראל. הוא הסתובב בעיירות וסיפר ליהודים כמה הקב"ה אוהב אותם וכמה הוא נהנה מכל מצוה קטנה שהם עושים. ללמדנים שבעם

רעיונות מקוריים לדרשות שבועיות לשלוחים

חג השבועות – ב'
זהירות: אש מדבקת...

ישראל הוא לימד את הכוח וההשפעה הרוחנית שיש בקיום כל מצווה. כאשר יהודי מקיים מצווה הוא מעלה את כל העולמות בגשמיות וגם ברוחניות.

לפתע, עם תקומת תנועת החסידות, החלה לנשוב רוח חדשה בעם ישראל. לא עוד "מצוות אנשים מלומדה" לא עוד קיום מצוות בצורה טכנית ויבשה. אצל חסידים לא יכולים כבר לחכות עד שיגיע החג, ונוכל לומר ברכה על לולב, או לאכול מצה. החיות וההתלהבות הפכו לסימן היכר מובהק של החסידים ולפיכך תמיד הם שמחים שיש להם הזדמנות לקיים מצווה. וכמו שמסופר על הצדיק רלוי"צ מבארדיטשוב שמרוב התלהבות לברך את על האתרוג הוא תקע את ידו בתוך הזכוכית של דלת הארון...

חסיד מתעורר בבוקר ונזכר שהוא יהודי, מרוב שמחה הוא יכול להתחיל לרקוד משום שהוא למד ויודע היטב כמה מיוחד להיות יהודי; הוא מרגיש את האש והחיות שנטעו בו בזמן מתן תורה. את החיות הזאת יש להנחיל ולהעביר גם לילדינו. ואם אנחנו נהיה שמחים ומרוצים על כל מצווה שנקיים, ואם נבוא לבית הכנסת בשמחה ובכיף – גם ילדינו ישמחו לבוא, והעיקר להיות בשמחה תמיד.